

INZENDING NVRR GOUDVINK

ONDERZOEK EEN MAJEURE OPDRACHT OVERIJSEL

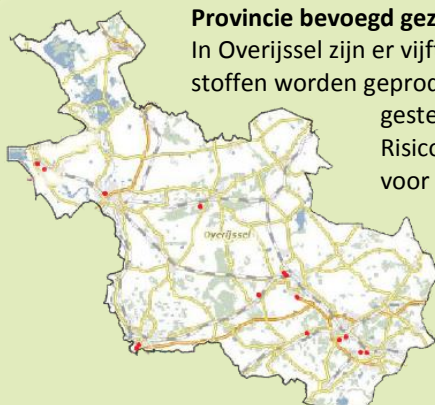
PROVINCIE OVERIJSEL ALS OPDRACHTGEVER VOOR DE BRZO-OMGEVINGSDIENST

Sinds 2013 hebben provincies de rol als opdrachtgever voor de omgevingsdienst die de uitvoering van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving doet bij majeure risicobedrijven. Deze bedrijven vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). De rekenkamer Oost-Nederland heeft onderzoek gedaan naar hoe de provincie Overijssel haar opdrachtgeversrol voor de zogenoemde BRZO-omgevingsdienst invult.

Voor dit thema is gekozen vanwege de uitbreiding van het bevoegd gezag voor majeure risicobedrijven, wat een goede invulling van het opdrachtgeverschap voor de BRZO-omgevingsdienst nog relevanter maakt. Daarnaast hebben de provincies deze rol van opdrachtgever voor de BRZO-omgevingsdienst nu twee jaar, wat het een goed moment maakt om tussentijds te evalueren om te kunnen bijsturen mocht dat nodig zijn.

De hoofdconclusie is dat de provincie Overijssel het opdrachtgeverschap voor de BRZO-omgevingsdienst weinig adequaat heeft ingevuld, omdat:

- de feitelijke uitvoering niet op afstand is geplaatst,
- het opdrachtgeverschap indirect is ingevuld en
- er onduidelijkheid is over de opdracht.

Provincie bevoegd gezag majeure risicobedrijven

In Overijssel zijn er vijftien majeure risicobedrijven (zie de rode stippen op de kaart) waar veel gevaarlijke stoffen worden geproduceerd, verwerkt en/of opgeslagen. Aan deze bedrijven worden bijzondere eisen gesteld om zware ongevallen te voorkomen en te beheersen. Dit is vastgelegd in het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). De provincie Overijssel is bestuurlijk verantwoordelijk voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij vijf majeure risicobedrijven. Vanaf 2016 breidt deze verantwoordelijkheid zich uit tot alle majeure risicobedrijven.

Provincie opdrachtgever BRZO-omgevingsdienst

Landelijk is in 2012 afgesproken dat zes omgevingsdiensten de uitvoering van de VTH bij majeure risico-bedrijven doen. Voor Oost-Nederland is dit de Omgevingsdienst Regio Nijmegen. De provincie Overijssel is één van de opdrachtgevers. Zij blijft als bevoegd gezag haar bestuurlijke verantwoordelijkheid houden.

1. Waaruit blijkt de doorwerking?

We publiceerden ons onderzoek in oktober 2015. De doorwerking blijkt uit de opvolging van de aanbevelingen:

Aanbeveling in kernwoorden	Opvolging
1. Rechtstreeks afspraken met BRZO-omgevingsdienst maken	In 2016/2017 (transitieperiode) wordt rechtstreekse inhoudelijke sturing van uitvoering belegd bij de BRZO-omgevingsdienst. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een bestuurs-overeenkomst en jaaropdracht. In de transitieperiode wordt geregeld dat taken (en medewerkers) volledig overgaan naar de BRZO-omgevingsdienst vanaf 1-1-2018. Zaken die nog besloten en uitgevoerd moeten worden zijn bv. de wijze waarop de provinciale betrokkenheid geregeld wordt en de plaatsing en huisvesting van medewerkers.
2. Jaarlijks inhoudelijk uitgewerkte opdracht geven	
3. Verkenning naar uitvoeringsorganisatie uitvoeren	
4. Gevolgen uitbreiding bevoegd gezag in beeld brengen	Voor de overdracht van BRZO-bedrijven (van gemeenten naar de provincie) is een plan van aanpak vastgesteld dat ook besproken is met betrokken gemeenten.
5. Samenwerking met Gelderland versterken	Consequentie van de verbeterde aansturing is dat Overijssel en Gelderland in een meer gelijke positie t.o.v. de BRZO-omgevingsdienst komen. Hierdoor kan de samenwerking verbeteren. Er worden bv. dezelfde prestatienormen gehanteerd.
6. Informatie PS verbeteren	Kengetallen gericht op BRZO-bedrijven zijn/worden expliciet zichtbaar gemaakt in provinciale jaarplan en jaarverslag VTH.

Bron: Samenvatting Rekenkamer Oost-Nederland op basis van [brief van GS over de voortgang van de implementatie van de aanbevelingen uit ons onderzoek \(feb. 2016\)](#) en een [brief over de stand van zaken van de regionale uitvoeringsdiensten \(april 2016\)](#).

Het onderzoek heeft ook een bredere doorwerking. Zo is het aan bod gekomen in het overleg van directeurs van de zes BRZO-omgevingsdiensten. Het onderzoek heeft ook een groep enthousiastelingen (gemeente Dordrecht, RWS, Radboud en Omgevingsdienst.nl) gemobiliseerd die verder wil met het goede opdrachtgeverschap voor omgevingsdiensten. Zij willen een bijeenkomst gaan organiseren over dit thema om de uitkomsten van ons en de andere provinciale rekenkamers verder uit te dragen.

“De implementatie van de adviezen van de rekenkamer ten aanzien van de risicovolle bedrijven verloopt voorspoedig. Volgens planning kunnen deze na de zomer 2016 worden geïmplementeerd.”

2. Op welke wijze is PS ondersteund?

Ons onderzoek heeft eraan bijgedragen dat Provinciale Staten zich meer bewust zijn dat zij een rol bij dit thema hebben, te weten de controle van GS als bevoegd gezag voor BRZO-bedrijven. Gezien de uitbreiding van het bevoegd gezag wordt deze controlerende rol van PS nog belangrijker. Er was eerder bij de Staten nog weinig aandacht voor en kennis over dit onderzoeksonderwerp en hun rol daarbij.

In ons onderzoek hebben we naar voren gebracht dat het belangrijk was om de informatievoorziening aan PS aan te passen aan hun groter wordende rol. PS ontvangt inmiddels meer informatie over dit thema waardoor ze hun controlerende rol beter kunnen uitvoeren.

3. Eigen initiatief bij fases: onderzoek, presentatie en doorwerking

4. Sterke punten

✓ ONDERWERPKEUZE

- Duidelijke aanleiding om dit onderwerp op dat moment te onderzoeken.
- Er was bij de Staten nog weinig aandacht voor en kennis over dit onderzoeks-onderwerp en hun rol daarbij.
- Merendeel geënquêteerde commissieleden vond het onderwerp (zeer) goed gekozen.

✓ SAMEN

- Er is opgetrokken met een aantal andere provinciale rekenkamers. Zo kon er geprofiteerd worden van elkaars kennis en de kosten van de inzet van deskundigen konden gedeeld worden.

✓ BRUIKBAARHEID AANBEVELINGEN

- Aanbevelingen die zowel door de commissieleden als door de ambtelijke organisatie als bruikbaar werden ervaren. Dit bleek uit de enquête onder commissieleden en uit de ambtelijke evaluatie.
- Aanbevelingen die ook daadwerkelijk tot veranderingen hebben geleid.

5. Leerpunten

✓ SAMEN

- Andere manier van werken en verschillende besturen maakt het volledig samen optrekken lastig. Leerpunt is om samenwerking vooral in te zetten om te sparren en kennis uit te wisselen.

✓ VISUEEL

- De infographic en afbeeldingen in het rapport werden goed ontvangen. Leerpunt is om niet alles in woorden te willen vangen; een afbeelding is soms zoveel krachtiger.

"Zonder onderzoek was er geen reden geweest iets te verbeteren, nu wel."

"PS kan nu actie ondernemen ter verbetering die dringend gewenst is."

QUOTES STATENLEDEN (ENQUÊTE)

WAARDERING STATEN
Gem. rapportcijfer:

8,2